SISEMINISTEERIUM
Estonian Ministry of the Interior

Regionaalministri **käskkiri** 07.06.2013 nr **1-4/106**

Hajaasustuse programm

Käskkiri kehtestatakse Vabariigi Valitsuse 31.05.2012 määruse nr 39 „Siseministeeriumi põhimäärus“ paragrahvi 25 lõike 2 punktide 2 ja 17 alusel.

I Üldsätted

1. Programmi eesmärk ja sihtpiirkond

1.1. Programmi eesmärgiks on hajaasustusega maapiirkondades elavatele lastega peredele tagada head elutingimused ning seeläbi aidata kaasa elanike arvu püsimisele hajaasustusega maapiirkondades.

1.2. Eesmärgi saavutamiseks toetatakse programmist majapidamiste veesüsteemide, kanalisatsioonisüsteemide, juurdepääsuteede ning autonoomsete elektrisüsteemidega seotud tegevusi.

1.3. Hajaasustuse programm on suunatud kõigile Eesti maakondade valdadele.

1.4. Abikõlblikud on tegevused, mis tehakse hajaasustusega piirkondades. Abikõlblikeks hajaasustuse piirkondadeks ei loeta:

1.4.1. linnad, sh vallasisesed linnad, välja arvatud linnade koosseisu kuuluvad saared;

1.4.2. kehtestatud planeeringutes tiheasustusaladeks või kompaktse hoonestusega aladeks määratud alad, kus elab rahvastikuregistri andmetel taotluse esitamise aasta 1. jaanuari seisuga üle 50 inimese;

1.4.3. punktis 6.1.1 nimetatud valdkonna puhul piirkonnad, kus on toimiv ühisveevärk või mis on vastavalt ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni seaduse § 4 määratletud ühisveevärgiga kaetavaks alaks ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava või planeeringu alusel;

1.4.4. punktis 6.1.2 nimetatud valdkonna puhul piirkonnad, kus on toimiv ühiskanalisatsioon või mis on vastavalt ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni seaduse § 4 määratletud ühiskanalisatsiooniga kaetavaks alaks ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava või planeeringu alusel või mis on Vabariigi Valitsuse 19.03.2009 määruse nr 57 „Reoveekogumisalade määramise kriteeriumid“ alusel keskkonnaministri käskkirjaga reoveekogumisalaks määratud ja kinnitatud üle 2000 ie reoveekogumisalad.

2. Mõisted

2.1. Toetus – riigi- ja kohaliku omavalitsuse üksuse (edaspidi kohalik omavalitsus) poolne rahaline panus, mis ei ületa 66,67% projekti abikõlblikest kuludest, kusjuures kohaliku omavalitsuse poolne toetus peab moodustama vähemalt 50% toetusest ja riigipoolne panus moodustab kuni 50% toetusest.

2.2. Majapidamine – elamu koos sinna juurde kuuluvate abihoonetega, mida taotleja ja tema leibkonnaliikmed kasutavad alalise elukohana aastaringseks elamiseks ning mille kasutusotstarve on avalike registrite kohaselt elamu või elamuna kasutatav hoone koos sinna juurde kuuluva abihoonete kompleksiga, mida taotleja ja tema leibkonnaliikmed kasutavad alalise elukohana aastaringseks elamiseks ning millele on väljastatud ehitusluba elamu ehitamiseks.

2.3. Alaline elukoht – elukoht, kus isik veedab enamiku oma igapäevasest puhke- ja uneajast. Üldhariduskoolide (gümnaasiumi, põhikooli vms) ja põhikoolijärgsete kutseõppeasutuste õpilaste puhul, kes õpivad kodust eemal, loetakse alaliseks elukohaks nende leibkonna aadress.

2.4. Leibkond – ühises eluruumis elavad inimesed, kes jagavad toidu- ja raharessursse.

2.5. Joogivesi – olmeotstarveteks mõeldud vesi, mille kvaliteet vastab järgmistele nõuetele:

2.5.1. isikliku veevärgi puhul, kust võetakse vett alla 10 m^3 ööpäevas või mida kasutab vähem kui 50 inimest, v.a juhul kui joogiveega varustamine on osa ettevõtja majandustegevusest või avalik-õiguslikust tegevusest, sotsiaalministri 02.01.2003 määruse nr 1 „Joogivee tootmiseks kasutatava või kasutada kavatsetava pinna- ja põhjavee kvaliteedi- ja kontrollinõuded“ § 6 lg 1 sätestatule;

2.5.2. kui võetakse vett alates 10 m^3 ööpäevas, üle 50 inimesele või majandustegevuseks või avalik õiguslikuks tegevuseks, peab vesi vastama sotsiaalministri 31.07.2001 määruse nr 82 „Joogivee kvaliteedi- ja kontrollinõuded ning analüüsimeetodid“ nõuetele.

2.6. Juurdepääsutee – majapidamist avaliku teega või avalikku kasutusse antud erateega ühendav kinnistusisene ja -väline eratee.

2.7. Autonoomne elektrisüsteem – süsteem elamu elektrienergiaga varustamiseks majapidamises, mis ei ole liitunud elektrivõrguga.

2.8. Kaastaotleja – füüsiline isik, kelle majapidamine saab lisaks taotleja majapidamisele kasu projekti tegevuste elluviimisest ning kes panustab rahaliselt projekti elluviimisse.

2.9. Kaasfinantseering – kaastaotleja panus projekti eelarvesse.

2.10. Kaetud tööde akt – dokument, mis vastavalt majandus- ja kommunikatsiooniministri 27.12.2002 määruse nr 71 „Eri liiki ehitiste ehitamise tehnilistele dokumentidele esitatavad nõuded“ § 7 lg 1 kohaselt koostatakse nende konstruktsioonide või ehitise osade kohta, mis kaetakse järgmistel ehituse etappidel muu konstruktsiooniosa või materjaliga ning millega seoses kaob hilisem võimalus nende vahetuks ülevaatamiseks.

2.11. Teostusmõõdistamine – tegevus, mille eesmärk on majandus- ja kommunikatsiooniministri 27.08.2007 määruse nr 70 „Ehitusgeodeetiliste uurimistööde tegemise kord“ § 2 lg 2 kohaselt ehitise või selle osa asendi ja tehniliste karakteristikute fikseerimine ning dokumenteerimine ning § 1 lg 1 p 2 kohaselt saadakse ehitusjärgsete teostusmõõdistamiste mõõtkavades 1:500–1:2000 tulemusena ehitisregistri kandeks vajalik asukohateave valminud ehitiste kohta.

2.12. Ehitamine – tegevus ehitusseaduse § 2 lg 6 tähenduses, mille järgi on ehitamine:

2.12.1. ehitise püstitamine;

2.12.2. ehitise laiendamine;

2.12.3. ehitise rekonstrueerimine;

2.12.4. ehitise tehnosüsteemi või selle osa muutmine või tehnosüsteemi terviklik asendamine;

2.12.5. ehitise lammutamine.

3. Programmi rakendamine

3.1. Programmi rakendatakse aastatel 2013-2014.

3.2. Programmi elluviimise eest vastutab Siseministeerium, kes sõlmib programmi elluviimiseks lepingu Ettevõtluse Arendamise Sihtasutusega (edaspidi *EAS*).

3.3. EASi ülesanne on korraldada programmi elluviimine, sh nõustada maavalitsusi ja kohalikke omavalitsusi, teostada järelevalvet programmi rakendamise üle maavalitsuse ja kohaliku omavalitsuse tasandil ning edastada järelevalve tulemused ja soovitused Siseministeeriumile ning maavanemale, teostada järelevalvet maavalitsuste rakenduskulude kasutamise kohta.

3.4. Programmi rahajaotus maakondade lõikes kinnitatakse regionaalministri käskkirjaga.

3.5. EAS sõlmib maavalitsustega sihtfinantseerimise lepingud, milles sätestatakse programmi vahendite kasutamise tingimused, ning kannab programmi vahendid regionaalministri poolt sätestatud mahus igale maavalitsusele.

3.6. Maavalitsuse ülesanne on korraldada programmi rakendamine maakonnas ning teostada järelevalvet kohaliku omavalitsuse tegevuse vastavuse üle programmi reeglitele ning vahendite kasutamise sihipärasuse üle.

3.7. Kohaliku omavalitsuse ülesanne on korraldada programmi rakendamine oma territooriumil, nõustada toetuse saajaid ning tagada toetuse andmine ja kasutamine vastavalt programmi reeglitele.

3.8. Maavalitsus koostab rahajaotuse maakonna omavalitsuste lõikes lähtuvalt maakondlikust jaotussummast, kohalike omavalitsuste poolt garantiikirjana esitatud maksimaalsest summast, millega omavalitsus on valmis programmi elluviimises jooksval aastal osalema ning esitatud nõuetele vastavate taotluste mahust.

3.9. Juhul, kui summa, millega omavalitsused on valmis programmi elluviimises osalema ning esitatud nõuetele vastavate taotluste summa ületab maakonnale eraldatud programmi rahalisi vahendeid, küsib maavalitsus eelnevalt programmis osalevate kohalike omavalitsuste ühist seisukohta programmi rahajaotuse kohta maakonnas.

3.10. Maavanem sõlmib programmi vahendite üleandmiseks lepingud programmpiirkonna kohalike omavalitsustega vastavalt punktis 3.8 toodud maakonnasisesele rahastamisjaotusele.

3.11. Iga programmpiirkonna kohalik omavalitsus korraldab vahendite jaotamise ning aruandluse vahendite kasutamise kohta oma territooriumil, tulenevalt punktis 3.10 nimetatud lepingus sätestatust.

II Toetuse andmise alused

4. Nõuded taotlejale ja kaastaotlejale

4.1. Programmi raames saavad taotlejaks olla füüsilised isikud, kes vastavad kõigile järgmistele nõuetele:

4.1.1. taotleja alaline elukoht on punktis 1.3 ja 1.4 nimetatud piirkonnas asuv majapidamine, millele projektiga toetust taotletakse;

4.1.2. taotleja elukoht on rahvastikuregistri andmete kohaselt katkematult vähemalt taotluse esitamise aasta 1. jaanuarist alates kuni toetuslepingu sõlmimiseni majapidamine, millele projektiga toetust taotletakse;

4.1.3. taotleja leibkonda kuulub vähemalt üks taotluse esitamise hetke seisuga kuni 18-aastane isik, kelle alaline elukoht on majapidamine, millele projektiga toetust taotletakse ning kelle elukoht rahvastikuregistri andmete kohaselt on katkematult vähemalt taotluse esitamise aasta 1. jaanuarist alates kuni toetuslepingu sõlmimiseni majapidamine, millele projektiga toetust taotletakse.

4.2. Taotlejal ei tohi taotluse esitamise hetkel olla riiklike maksude osas maksuvõlga, välja arvatud juhul, kui see on ajatatud.

4.3. Toetuse taotluses tuleb ära näidata ka kaastaotleja(d) (nende olemasolu korral). Kaastaotlejad peavad taotlusvormi kinnitama oma allkirjaga. Toetuse taotleja vastutab toetuslepingus võetud kõigi kohustuste täitmise eest.

4.4. Kaastaotlejad peavad vastama punktides 4.1.1, 4.1.2 ja 4.2 nimetatud nõuetele.

5. Toetuse eraldamise üldpõhimõtted, toetuse suurus, oma- ja kaasfinantseering ning projekti kestus

5.1. Toetuse aluseks on põhjendatud eelarve, projekti eelarves sisalduvad tegevused peavad tagama taotleja majapidamises joogivee kättesaadavuse, elamu heitvee punktis 6.9 nimetatud nõuete kohast kanaliseerimist tagava süsteemi, aastaringselt ligipääsetava juurdepääsutee või leibkonna vajadustele vastava autonoomse elektrisüsteemi olemasolu.

5.2. Projekti maksimaalne toetus ühe majapidamise kohta on 6500 eurot.

5.3. Taotleja ja kaastaotleja oma- ja kaasfinantseering peab kokku moodustama vähemalt 33,33 % projekti abikõlblikest kuludest.

5.4. Projekti oma- ja kaasfinantseeringu hulka arvatakse vaid toetuse saaja ja kaastaotleja poolt tehtavad tõestatud rahalised abikõlblikud kulud.

5.5. Maksimaalne toetus programmist ühele majapidamisele on 6500 eurot. Maksimaalse toetuse summa arvutamisel programmist võetakse arvesse ka hajaasustuse elektriprogrammist, 2007. aastal Võrumaa hajaasustuse programmist ning aastatel 2008-2012 hajaasustuse veeprogrammist saadud toetuse summa. Mitut majapidamist hõlmavate projektide puhul jagatakse saadud toetus arvestuslikult majapidamiste vahel võrdselt.

5.6. Iga punktis 6.1.1 kuni 6.1.4 nimetatud valdkonna jaoks on võimalik toetust taotleda programmist üks kord. Teistkordset toetust sama valdkonna rahastamiseks võib anda juhul, kui toetuse saaja on sama valdkonna eelmise toetuse täies mahus tagastanud põhjusel, et projekti eesmärke ei olnud võimalik saavutada.

5.7. Programmist võib toetust anda tingimusel, et taotluse esitamise hetkel on eelmine toetuse kasutamise aruanne, sealhulgas aastatel 2008-2012 hajaasustuse veeprogrammist saadud toetuse kasutamise aruanne, kohaliku omavalitsuse poolt kinnitatud.

5.8. Toetuse summat ei ole lubatud suurendada pärast taotluse rahuldamise otsuse tegemist, välja arvatud rahastatavate projektide pingereas viimase rahastatava projekti toetuse summat, juhul kui projekti osas on tehtud otsus taotluse osaliseks rahastamiseks.

5.9. Projekti ajalise kestuse arvestus algab toetuslepingu sõlmimisest. Projektide elluviimise maksimaalne kestus on 15 kuud.

6. Toetatavad tegevused

6.1. Programmist toetatakse järgmisi valdkondi:

6.1.1. veesüsteemid;

6.1.2. kanalisatsioonisüsteemid;

6.1.3. juurdepääsuteed;

6.1.4. autonoomsed elektrisüsteemid.

6.2. Toetatakse investeeringuid, millest kasusaava majapidamise omanikuks on taotleja või tema lähisugulane (vanavanem, vanem, vend, õde, laps, lapselaps) või -hõimlane (abikaasa, abikaasa vanem, vend, õde, laps). Investeeringuid majapidamistesse, kus taotleja on majapidamise valdaja, toetatakse tingimusel, et valduse kasutamise aluseks on kirjalik leping, mis kehtib vähemalt 3 aastat taotlemise hetkest alates.

6.3. Korterelamute puhul toetatakse investeeringuid juhul, kui vähemalt 50% korterelamus alaliselt elavatest leibkondadest vastavad punktis 4.1 nimetatud nõuetele. Punktis 5.2 nimetatud maksimaalse toetuse summa arvestamisel majapidamise kohta võetakse majapidamistena arvesse neid leibkondi, kes vastavad punktis 4.1 nimetatud nõuetele. Taotlejal tuleb võimaldada pärast projekti lõppemist kõikidele korterelamu elanikele võrdne ligipääs rajatavale infrastruktuurile. Taotlejal peab olema korteriomanike vahel kehtivale kaasomandi valitsemise korrale (sh korteriühistu põhikiri) vastav teiste korteriomanike kirjalik nõusolek, milles nõustutakse toetuse taotlemisega ja punktides 14.3, 14.10.1 ja 14.21 toodud kohustustega.

6.4. Veesüsteemide valdkonnas toetatakse järgmisi hooneteväliseid joogivee kättesaadavuse tagamiseks vajalikke tegevusi (edaspidi veesüsteem):

6.4.1. kaevude (puur- ja salvkaevude) ehitamine ja puhastamine, kaevumajade ehitamine;

6.4.2. olemasolevatest või uutest kaevudest veetorustiku ehitamine ja selle ühendamine hoonesisese veesüsteemiga;

6.4.3. kaevude varustamine vee pumpamiseks ja puhastamiseks vajalike tehniliste seadmete ja tarvikutega, sealhulgas selleks vajalike elektritööde teostamine;

6.4.4. liitumine ühisveevärgiga;

6.4.5. rajatud hooneteväliste veesüsteemide teostusmõõdistamine;

6.4.6. vanade puurkaevude tamponeerimine;

6.4.7. vee kvaliteedi analüüs;

6.4.8. punktides 6.4.5 kuni 6.4.7 nimetatud tegevusi toetatakse vaid tingimusel, et need kaasnevad punktides 6.4.1 kuni 6.4.4 nimetatud tegevustega.

6.5. Rajatav veesüsteem peab järgima ehitusseadust, veeseadust, taotlusjärgse kohaliku omavalitsuse ehitusmäärust ja head ehitustava ning keskkonnaministri 29.07.2010. a. määrust nr 37 „Nõuded puurkaevu ja puuraugu projekti ja konstruktsiooni ning likvideerimise ja rekonstrueerimise projekti kohta, puurkaevu ja puuraugu projekteerimise, rajamise, kasutusele võtmise, likvideerimise ja konserveerimise kord ning puurkaevu või puuraugu asukoha kooskõlastamise, rajamise ja kasutusele võtmise taotluste, puurimispäeviku, puurkaevu ja puuraugu andmete keskkonnaregistrisse kandmiseks esitamise ning puurkaevu ja puuraugu likvideerimise akti vormid“.

6.6. Puurkaevu puhul on nõutav kirjalik nõusolek või ehitusluba ning projekteerimise korral projekteerimistingimused.

6.7. Veetorustiku võib rajada vaid sellise kaevu juurde, mille vesi vastab punktis 2.5 toodule.

6.8. Kanalisatsioonisüsteemide valdkonnas toetatakse järgmisi hooneteväliseid elamu heitvee nõuetekohase kanaliseerimise tagamiseks vajalikke tegevusi (edaspidi kanalisatsioonisüsteem):

6.8.1. kogumiskaevude ehitamine;

6.8.2. omapuhastite, sh imbsüsteemid ja filtersüsteemid, ehitamine;

6.8.3. muude heitveepuhastusseadmete ja -süsteemide ehitamine;

6.8.4. liitumine ühiskanalisatsiooniga;

6.8.5. kanalisatsioonitorustiku ehitamine ja selle ühendamine elamusisese kanalisatsioonisüsteemiga;

6.8.6. vanade nõuetele mittevastavate hooneteväliste heitvee kanaliseerimissüsteemide ja -seadmete likvideerimine;

6.8.7. punktis 6.8.6 nimetatud tegevust toetatakse vaid tingimusel, et see kaasneb punktides 6.8.1 kuni 6.8.4 nimetatud tegevustega.

6.9. Rajatav kanalisatsioonisüsteem peab järgima ehitusseadust, veeseadust, taotlusjärgse kohaliku omavalitsuse ehitusmäärust ja head ehitustava ning Vabariigi Valitsuse 16.05.2001 määrust nr 171 „Kanalisatsiooniehitiste veekaitsenõuded“ ning Vabariigi Valitsuse 29.11.2012 määrust nr 99 „Reovee puhastamise ning heit- ja sademevee suublasse juhtimise kohta esitatavad nõuded, heit- ja sademevee reostusnäitajate piirmäärad ning nende nõuete täitmise kontrollimise meetmed“.

6.10. Juurdepääsuteede valdkonnas toetatakse järgmisi ohutu aastaringse liiklemise võimaldamiseks vajalikke kinnistusiseseid ja -väliseid tegevusi (edaspidi juurdepääsuteed):

6.10.1. teepõhja ja -katte ehitamine;

6.10.2. sildade ja truupide ehitamine;

6.10.3. teeala kuivendamine.

6.11. Autonoomsete elektrisüsteemide valdkonnas toetatakse järgmisi autonoomse elektrisüsteemi rajamiseks või täiustamiseks vajalikke tegevusi (edaspidi autonoomne elektrisüsteem), tingimusel, et majapidamine ei ole liitunud elektrivõrguga:

6.11.1. päikese-, tuule-, vee- või muud taastuvenergiaallikat kasutava elektritootmisseadme paigaldamine;

6.11.2. elektrigeneraatori paigaldamine;

6.11.3. energiasalvestusseadmete paigaldamine;

6.11.4. autonoomse elektrisüsteemi ühendamine elamusisese elektrisüsteemiga.

6.12. Mitut kinnistut läbiva vee- või kanalisatsioonisüsteemi ehitamise puhul on nõutav kirjalik nõusolek või ehitusluba vastavalt tegevuste sisule ning projekteerimise korral projekteerimistingimused. Kui rajatav vee-, kanalisatsiooni-, autonoomne elektrisüsteem või juurdepääsutee läbib mitut kinnistut, siis on vajalik esitada notariaalne kokkulepe reaalservituudi seadmiseks, mille kohaselt kinnistu omanik on kohustatud taluma tema kinnistut läbivat ehitist.

7. Abikõlblikud kulud

7.1. Programmi raames on abikõlblikud ainult need kulud, mis on otseselt seotud punktis 6 toodud tegevuste elluviimisega, vajalikud punktis 5.1 nimetatud tulemuse saavutamiseks ja juhul, kui tööde teostajale on seatud erinõudeid, teostatud vastavat õigust omava ettevõtja poolt.

7.2. Veesüsteemide puhul on abikõlblikud:

7.2.1. kaevude, kaevumajade ja hooneteväliste veetorustike ehitustöödega seonduvad kulud, sh nende ühendamise kulud hoonesisese veesüsteemiga;

7.2.2. kaevude ja hooneteväliste veetorustike ehitamiseks vajalikud materjalide ja tarvikute soetamise kulud;

7.2.3. kaevude puhastamise ja süvendamisega seonduvad kulud;

7.2.4. veepumpamise ja –puhastamise seadmete soetamise ning paigaldamise kulud;

7.2.5. ühisveevärgiga liitumisega seonduvad kulud;

7.2.6. veetorustike teostusmõõdistamise kulud;

7.2.7. veesüsteemide rajamisega kaasnevate uuringute ja projekteerimise kulud, veesüsteemide rajamisega kaasnevad lõivud, notaritasud vaid juhul, kui nende alusel viiakse sama projekti raames ellu punktis 6.4.1 kuni 6.4.4 nimetatud tegevusi;

7.2.8. vee kvaliteedi analüüside kulu;

7.2.9. kaevude tamponeerimise kulu.

7.3. Kanalisatsioonisüsteemide puhul on abikõlblikud:

7.3.1. kogumiskaevude, omapuhastite, muude heitveepuhastusseadmete ja –süsteemide ning kanalisatsioonitorustike ehitustöödega seonduvad kulud, sh nende ühendamise kulud hoonesisese kanalisatsioonisüsteemiga;

7.3.2. kogumiskaevude, omapuhastite, muude heitveepuhastusseadmete ja –süsteemide ja kanalisatsioonitorustike ehitamiseks vajalikud materjalide ja tarvikute soetamise kulud;

7.3.3. ühiskanalisatsiooniga liitumisega seonduvad kulud;

7.3.4. vanade nõuetele mittevastavate hooneteväliste heitvee kanaliseerimissüsteemide ja -seadmete likvideerimiseks vajalikud kulud vaid juhul, kui sama projekti raames viiakse ellu punktis 6.8.1 kuni 6.8.4 nimetatud tegevusi;

7.3.5. kanalisatsioonisüsteemide rajamisega kaasnevate uuringute ja projekteerimise kulud, kanalisatsioonisüsteemide rajamisega kaasnevad lõivud, notaritasud vaid juhul, kui nende alusel viiakse sama projekti raames ellu punktis 6.8.1 kuni 6.8.5 nimetatud tegevusi.

7.4. Juurdepääsuteede puhul on abikõlblikud:

7.4.1. teepõhja ja -katte, sildade ja truupide ehitustöödega, teeala kuivendamisega seonduvad kulud;

7.4.2. teepõhja ja -katte, sildade ja truupide ehitamiseks ning teeala kuivendamiseks vajalikud materjalide ja tarvikute soetamise kulud;

7.4.3. juurdepääsuteede rajamisega kaasnevate uuringute, teostusjooniste ja projekteerimise kulud, juurdepääsuteede ehitamisega kaasnevad lõivud, notaritasud vaid juhul, kui nende alusel viiakse sama projekti raames ellu punktis 6.10.1 kuni 6.10.3 nimetatud tegevusi.

7.5. Autonoomsete elektrisüsteemide puhul on abikõlblikud:

7.5.1. päikese-, tuule-, vee- või muud taastuvenergiaallikat kasutavate elektritootmisseadmete, elektrigeneraatorite, energiasalvestusseadmete paigaldamis- ja ehitustöödega seonduvad kulud, sh nende ühendamise kulud hoonesisese elektrisüsteemiga;

7.5.2. päikese-, tuule-, vee- või muu taastuvenergiaallikat kasutavate elektritootmisseadmete, elektrigeneraatorite, energiasalvestusseadmete paigaldamiseks ja ehitamiseks vajalikud materjalide ja tarvikute soetamise kulud;

7.5.3. autonoomse elektrisüsteemi rajamisega kaasnevad projekteerimise kulud ja lõivud vaid juhul, kui nende alusel viiakse sama projekti raames ellu punktis 6.11.1 kuni 6.11.4 nimetatud tegevusi.

7.6. Abikõlblikud on ainult need kulud, mis on tehtud projekti perioodi jooksul, välja arvatud punktides 7.2.7, 7.3.5, 7.4.3 ja 7.5.3 nimetatud tõendatavad kulud, mis ei või olla varasemad kui 5 aastat enne taotluse esitamist ning punktis 7.2.8 nimetatud tõendatavad kulud, mis ei või olla varasemad kui 2 aastat enne taotluse esitamist.

8. Mitteabikõlblikud tegevused ja kulud

8.1. Investeeringud majapidamistesse, mis ei ole taotluse esitamise hetkest toetuslepingu sõlmimiseni taotleja ja tema leibkonna poolt alalise elukohana aastaringselt kasutuses, ei ole abikõlblikud.

8.2. Rajatav infrastruktuur ei või teenindada ebaseaduslikult ehitatud elamut.

8.3. Hoonesiseste töödega seotud kulud, välja arvatud punktis 7.2.4 ja 7.5.1 nimetatud seadmete paigaldamise kulud.

8.4. Abikõlblik ei ole liitumine elektrivõrguga.

8.5. Abikõlblikud ei ole projekti tegevustega seotud maa ostu ega kasutamisega seotud kulud.

8.6. Programmist ei rahastata projekte, mis on abikõlblikud Sihtasutuse Keskkonnainvesteeringute Keskus veemajanduse programmist.

III Toetuse taotlemine, nõuded taotlusele

9. Taotlusvooru välja kuulutamine

9.1. Maavalitsus kuulutab igal aastal programmi avatuks, määrates taotluste esitamise tähtpäeva. Üldjuhul on taotluste esitamise tähtaeg programmi avatuks kuulutamisest vähemalt 2 kuud hilisem.

9.2. Taotlusvooru avamise info peab ilmuma maakonnalehes, maavalitsuse ja kohalike omavalitsuste veebilehtedel ning võimaluse korral vallalehtedes.

10. Taotluse esitamine ja taotlusele esitatavad nõuded

10.1. Taotlus tuleb esitada lisas toodud taotlusvormil ja see peab sisaldama järgmisi kohustuslikke lisadokumente:

10.1.1. projekti eelarve;

10.1.2. oma- ja kaasfinantseeringut tõendavad dokumendid (garantiikiri);

10.1.3. ehitusluba või kohaliku omavalitsuse kirjalik nõusolek (juhul kui projekt seda eeldab; võib esitada ka pärast punktis 11.12 nimetatud kohaliku omavalitsuse otsuse tegemist), projekteerimise korral projekteerimistingimused;

10.1.4. punktis 6.1.1 nimetatud veesüsteemide valdkonna korral vee analüüs (ulatuses, mida peab vajalikuks Terviseameti regionaalse talituse maakondlik spetsialist), mis tõendab joogivee kvaliteeti, juhul kui projekti eesmärk on hetkel kasutatavast veesüsteemist saadava joogivee kvaliteedi parandamine või veetorustiku rajamine olemasolevast kaevust või sinna pumba paigaldamine;

10.1.5. punktis 6.1.1 nimetatud veesüsteemide valdkonna korral, kui lisaks taotluse esitajale rahastavad projekti elluviimist ka kaastaotlejad, kaastaotleja(te)ga sõlmitud notariaalne tähtajatu veekasutuskord (võib esitada ka pärast punktis 11.12 nimetatud kohaliku omavalitsuse otsuse tegemist);

10.1.6. tegevuste puhul, mille maksumus on väiksem kui 6500 eurot, tuleb esitada hinnapakkumine või põhjendatud juhul hinnakalkulatsioonid;

10.1.7. tegevuste puhul, mille maksumus on 6500 eurot või rohkem ning puurkaevu rajamise puhul, tuleb esitada kaks võrreldavat hinnapakkumust. Juhul kui võrreldavate hinnapakkumuste esitamine ei ole võimalik, tuleb esitada sellekohased põhjendused;

10.1.8. kui rajatav juurdepääsutee, vee-, kanalisatsiooni- või autonoomne elektrisüsteem läbib mitut kinnistut, siis on vajalik esitada notariaalne kokkulepe reaalservituudi seadmiseks, mille kohaselt kinnistu omanik on kohustatud taluma tema kinnistut läbivat vee-, kanalisatsiooni- või autonoomset elektrisüsteemi või juurdepääsutee kasutamist ning vastavate kinnistute omanike kirjalik nõusolek, kus omanik nõustub punktides 14.3, 14.10.1 ja 14.21 toodud kohustustega.

IV Taotluste menetlemise, hindamise ja toetuste väljamaksmise tingimused

11. Taotluse menetlemine ja hindamine

11.1. Taotlusi võetakse kohalikus omavalitsuses vastu maavalitsuse poolt punkti 9.1 alusel määratud tähtpäevani. Tähtpäevast hiljem esitatud taotlused tagastab kohalik omavalitsus läbivaatamata.

11.2. Taotlus esitatakse allkirjastatuna paberil või digitaalselt.

11.3. Taotluste menetlemise tähtaeg on maksimaalselt 40 tööpäeva taotluste esitamise tähtpäevast arvates kuni punktis 11.12 nimetatud otsuse langetamiseni.

11.4. Taotluse vastavuse kontrollimisel täidetakse vastav kontroll-leht, võttes arvesse taotleja ja kaastaotleja vastavust punkti 4 nõuetele, taotluse vastavust punktide 5 ja 10 nõuetele, projekti tegevuste ja kulude vastavust punktide 6 kuni 8 nõuetele ja seda, kas projektiga saavutatakse kavandatud tulemus.

11.5. Kui taotluse ja taotleja vastavuse kontrollimisel avastatakse ebatäpsusi, teavitatakse sellest viivitamatult taotlejat ja määratakse tähtaeg puuduste kõrvaldamiseks. Tähtaeg puuduste kõrvaldamiseks on üldjuhul 10 tööpäeva. Taotluse menetlemise tähtaeg pikeneb nimetatud tähtaja võrra.

11.6. EAS koostab kooskõlastatult Siseministeeriumiga taotluste hindamisjuhendi ja teeb selle kättesaadavaks oma veebilehel.

11.7. Nõuetele vastavaid taotlusi hindab kohaliku omavalitsuse poolt moodustatud vähemalt 5-liikmeline komisjon, mille koosseis avalikustatakse kohaliku omavalitsuse veebilehel hiljemalt 2 nädala jooksul taotlusvooru väljakuulutamisest.

11.8. Enne rahastamisettepanekute langetamist tutvub komisjon või kohalik omavalitsus kohapeal kõigi taotluses kajastatud majapidamiste taotlusega seotud valdkondade hetkeolukorra ja kitsaskohtadega, mida soovitakse toetusega lahendada.

11.9. Komisjon hindab vastavaks tunnistatud taotlusi punktis 11.6 nimetatud hindamisjuhendi alusel, täites vastava hindamistabeli ning võttes arvesse järgmisi kriteeriume:

11.9.1. investeeringu vajalikkus ning tegevuste ja kulude põhjendatus;

11.9.2. kasusaajate arv, sealhulgas kuni 18-aastaste leibkonnaliikmete arv ning kohaliku omavalitsuse poolt eelistatud sihtrühmadesse kuuluvate leibkonnaliikmete arv;

11.9.3. investeeringu maksumus kasusaaja kohta;

11.9.4. leibkonna jaoks laheneva kitsaskoha olulisus (lähtudes muuhulgas kohaliku omavalitsuse poolt seatud programmist toetatavate valdkondade prioriteetsusest).

11.10. Taotlusi hinnatakse kõigi kriteeriumite puhul skaalal 0-4, kriteeriumitele võib hindamisjuhendis määrata erinevad osakaalud. Hinnang loetakse positiivseks taotluste puhul, mille kaalutud keskmine hinne on vähemalt 2,5 ning mille ühegi kriteeriumi keskmine hinne ei ole madalam kui 1,5.

11.11. Punktis 11.4 nimetatud vastavuse kontrolli tulemuste või punktides 11.7 kuni 11.10 nimetatud hindamise alusel teeb komisjon ettepaneku kohalikule omavalitsusele projektide rahastamiseks või mitterahastamiseks. Hindamise läbinud projektide osas teeb komisjon ettepaneku pingerea vormis. Komisjoni taotluse rahuldamise ettepanek peab sisaldama järgmist informatsiooni:

11.11.1. toetuse saaja;

11.11.2. toetuse suurus;

11.11.3. toetuse oma- ja kaasfinantseering;

11.11.4. projekti elluviimise kavandatud lõppkuupäev;

11.11.5. toetuse väljamaksmise tingimused;

11.11.6. aruande esitamise kord.

11.12. Kohalik omavalitsus langetab komisjoni ettepanekul taotluse rahuldamise või rahuldamata jätmise otsuse. Erandkorras on kohalikul omavalitsusel õigus langetada tingimuslik otsus:

11.12.1. kui juurdepääsutee või rajatav vee- kanalisatsiooni- või autonoomne elektrisüsteem läbib mitut kinnistut, siis tuleb tingimuseks seada, et punktis 12.1 nimetatud toetuslepingu sõlmimiseks on vaja esitada notariaalne kokkulepe reaalservituudi seadmiseks, mille kohaselt kinnistu omanik on kohustatud taluma tema kinnistut läbivat vee-, kanalisatsiooni- või autonoomset elektrisüsteemi või juurdepääsutee kasutamist;

11.12.2. kui esitatud taotlus ei sisalda punktis 10.1.3 nimetatud ehitusluba või kohaliku omavalitsuse kirjalikku nõusolekut, kuid kohalikul omavalitsusel on põhjendatud valmisolek nimetatud ehitusluba või kirjalik nõusolek väljastada;

11.12.3. kui lisaks taotluse esitajale rahastavad projekti elluviimist ka kaastaotlejad, siis tuleb tingimuseks seada, et punktis 12.1 nimetatud toetuslepingu sõlmimiseks on vaja esitada punktis 6.1.1 nimetatud veesüsteemide valdkonna projektide puhul kaastaotleja(te)ga sõlmitud notariaalne tähtajatu veekasutuskord.

11.13. Projekte hinnatakse ja rahastatakse taotluses toodud eelarve alusel. Taotlusest väiksemas mahus võib projekti rahastada juhul, kui tegemist on rahastatavate projektide pingereas viimase rahastatava projektiga, mille rahastamiseks jätkub toetusvahendeid osaliselt ning taotleja nõustub projekti elluviimisega osalise rahastamisega.

12. Toetuse väljamaksmise tingimused

12.1. Toetuse kasutamist reguleerib kohaliku omavalitsuse ja toetuse saaja vaheline toetusleping, mis sõlmitakse hiljemalt 30 tööpäeva jooksul alates punktis 11.12 nimetatud otsuse langetamisest arvates.

12.2. Punktis 11.12 nimetatud tingimusliku otsuse puhul ei sõlmita toetuslepingut enne, kui otsuses toodud tingimused on täidetud.

12.3. Üldjuhul maksab kohalik omavalitsus toetuse saajale toetuse välja 90% ulatuses hiljemalt 10 tööpäeva jooksul pärast toetuslepingu sõlmimist. Kuni 10% toetusest makstakse toetuse saajale hiljemalt 10 tööpäeva jooksul pärast punktis 11.11.6 nimetatud aruande kinnitamist.

12.4. Projekti aruanne peab olema esitatud taotlusjärgsesse kohalikku omavalitsusse hiljemalt 1 kuu jooksul pärast toetuslepingus määratud projekti lõppkuupäeva.

12.5. Põhjendatud juhtudel võib kohalik omavalitsus sõlmida kolmepoolse lepingu, milles poolteks on toetuse saaja, kohalik omavalitsus ja tööde teostaja, ning sätestada lepingus, et projekti raames tehtavad maksed tasub kohalik omavalitsus otse töö teostajale.

12.6. Projekti aruande kiidab heaks või lükkab tagasi kohalik omavalitsus 20 tööpäeva jooksul aruande saamisest arvates. Toetuse saajat teavitatakse aruande heakskiitmisest või tagasilükkamisest 5 tööpäeva jooksul pärast aruande heakskiitmist või tagasilükkamist.

12.7. Punktis 6.1.3 nimetatud juurdepääsuteede valdkonna projektide puhul on aruande heakskiitmise üheks eelduseks tööde ülevaatusakti olemasolu, millega kohaliku omavalitsuse esindaja kinnitab, et taotlusega koos esitatud teostatavate tööde kirjelduses kavandatud tööd on kavandatud mahus tehtud või asendatud töödega, mis tagavad esialgselt kavandatud tulemuse.

V Toetuse saaja, kohaliku omavalitsuse, maavalitsuse ning EASi õigused ja kohustused

13. Toetuse saaja õigused

Toetuse saajal on õigus:

13.1. Teha kohalikku omavalitsust teavitamata projekti eelarves muudatusi, mis on väiksemad kui 10 % projekti eelarves konkreetsele tegevusele ettenähtud eelarverea mahust.

13.2. Saada kohalikult omavalitsuselt informatsiooni ja nõuannet, mis on seotud punktis 14 nimetatud kohustuste täitmisega ja projekti elluviimisega, sealhulgas projektide elluviimisega seotud õigusaktide ning tööde teostajatele kehtivate nõuete osas.

13.3. Punktis 16.15 nimetatud rikkumiste korral jätta riigipoolne toetus tagastamata.

14. Toetuse saaja kohustused

Toetuse saaja on kohustatud:

14.1. Tagama toetuslepingus ettenähtud oma- ja kaasfinantseeringu.

14.2. Kasutama toetust vastavalt toetuslepingule. Kasutama tööde teostamisel vaid vastavat õigust omavat ettevõtet juhul, kui tööde teostajale on seatud erinõudeid.

14.3. Kaetud tööde akti koostamisel informeerima kohalikku omavalitsust 3 tööpäeva ette, et järelevalveks määratud isik saaks kontrollida vee-, kanalisatsiooni- või autonoomse elektrisüsteemi või juurdepääsutee nõuetekohast rajamist.

14.4. Võtma rajatud vee-, kanalisatsiooni- või autonoomse elektrisüsteemi või juurdepääsutee kasutusele ning teostama selleks vajalikud lisatööd (sh sisetööd) hiljemalt 2 aasta jooksul alates projekti lõpptähtajast. Juhul, kui toetust on saadud majapidamisele, millele on taotlemise hetkel väljastatud ehitusluba elamu ehitamiseks, peab elamule hiljemalt 2 aasta jooksul alates projekti lõpptähtajast olema väljastatud kasutusluba.

14.5. Tagastama kohaliku omavalitsuse nõudmisel kohaliku omavalitsuse poolt seatud tähtajaks, mis ei ole hilisem kui 1 aasta tagasinõudeotsuse tegemisest, osaliselt või täielikult riigipoolse toetuse kohalikule omavalitsusele, kui:

14.5.1. ilmneb asjaolu, mille korral taotlust ei oleks rahuldatud;

14.5.2. toetuse saaja on rikkunud toetuslepingu tingimusi;

14.5.3. ilmnevad asjaolud, mille tõttu projekti läbiviimist või jätkamist ei saa pidada otstarbekaks või see on võimatu või võib osutuda võimatuks;

14.5.4. projekti teostamise ajal on toetuse saaja esitanud valeandmeid või varjanud andmeid;

14.5.5. projekti tulemusena loodud vee-, kanalisatsiooni- või autonoomne elektrisüsteem või juurdepääsutee ei ole toetuse saaja majapidamises kasutusele võetud ning toetuse saaja ei ole vastavalt punktile 14.4 projekti lõpptähtajast alates 2 aasta jooksul täiendavate investeeringutega selle kasutuselevõtmise võimalust loonud või ei ole elamule väljastatud kasutusluba;

14.5.6. projekti elluviimise perioodi jooksul muutub taotleja või kõigi taotleja abikõlblikuks tunnistamise eelduseks olnud temaga samasse leibkonda kuuluvate taotluse esitamise seisuga kuni 18-aastaste isikute alaline elukoht või elukoht rahvastikuregistri andmete kohaselt.

14.6. Punktides 14.5.1, 14.5.4 ja 14.5.6 nimetatud juhul nõutakse tagasi kogu riigipoolne toetus.

14.7. Punktis 14.5.2 nimetatud juhul nõutakse kohaliku omavalitsuse kaalutluse alusel tagasi kuni 20% riigipoolsest toetusest sõltuvalt rikutud toetuslepingu tingimustest ning rikkumise asjaoludest.

14.8. Punktis 14.5.3 nimetatud juhul nõutakse kohaliku omavalitsuse kaalutluse alusel tagasi kuni 100% riigipoolsest toetusest sõltuvalt sellest, kas ellu viidud tegevustega on saavutatud algselt kavandatud tulemused.

14.9. Punktis 14.5.5 nimetatud juhul nõutakse kohaliku omavalitsuse kaalutluse alusel tagasi 20 kuni 100% riigipoolsest toetusest.

14.10. Viivitamatult kirjalikult informeerima kohalikku omavalitsust:

14.10.1. kõigist muudatustest esitatud andmetes või asjaoludest, mis mõjutavad või võivad mõjutada toetuse saaja kohustuste täitmist;

14.10.2. projekti teostamise käigus ilmnenud projekti negatiivse tulemuse suurest tõenäosusest või vältimatusest ning projekti edasise jätkamise kaheldavast otstarbekusest.

14.11. Esitama kohalikku omavalitsusse ettenähtud vormil, viisil ja tähtaja jooksul nõutud informatsiooni ja punktis 11.11.6 nimetatud aruande toetuse kasutamise kohta koos järgmiste dokumentidega:

14.11.1. kulu- ja maksedokumentide koopiad;

14.11.2. punktis 6.1.1 nimetatud veesüsteemide valdkonna projekti puhul pärast projekti lõppemist tehtud vee analüüs, välja arvatud juhul, kui projekti eesmärgiks oli torustiku ehitamine või pumba paigaldamine olemasolevasse kaevu.

14.12. Informeerima kirjalikult kohalikku omavalitsust muudatustest projekti eelarves, kui need on suuremad kui 10 % projekti eelarves konkreetsele tegevusele ettenähtud eelarverea mahust.

14.13. Taotlema kirjalikult kohaliku omavalitsuse nõusolekut lepingus sisalduva projekti kestuse, omafinantseeringu määra, tegevuste või eesmärkide muutmiseks, mis vormistatakse kohaliku omavalitsuse otsusega ja on aluseks lepingu muutmisele.

14.14. Teostama rahalised tehingud, mis ületavad 300 eurot, panga vahendusel. Projekti raames tehtud kulud tuleb välja maksta toetuse saajale või kaastaotlejale või nende lähisugulasele või abikaasale kuuluvalt pangakontolt.

14.15. Tõendama sularahas tehtud tehingud sularahakviitungi või muu makse saaja esindaja allkirjaga tõendatud maksedokumendiga. Sularahas tehtud tehingud võivad moodustada kuni 10% projekti kogumaksumusest.

14.16. Võimaldama projekti perioodil ja 3 aasta jooksul alates projekti lõpptähtajast teostada kohapealset kontrolli, auditit ja järelevalvet toetuse ning oma- ja kaasfinantseeringu kasutamist kajastavate kulu- ja maksedokumentide originaalide, soetatud seadmete, materjalide ja teostatud tööde osas ning osutama kontrolli, auditi ja järelevalve kiireks läbiviimiseks igakülgset abi.

14.17. Andma kontrollija käsutusse kõik soovitud andmed ja dokumendid 5 tööpäeva jooksul arvates vastava teate saamisest.

14.18. Säilitama taotluse ja projekti teostamisega seonduvat dokumentatsiooni 3 aasta jooksul alates projekti lõpptähtajast.

14.19. Seadma notariaalse reaalservituudi kaastaotleja või hilisemate taotlejate või puurkaevuga liitujate kasuks, juhul kui rajatav puurkaev varustab joogiveega kaastaotleja või hilisemate taotlejate või puurkaevuga liitujate majapidamisi.

14.20. Seadma notariaalse reaalservituudi kaastaotleja või hilisemate taotlejate kasuks, juhul kui rajatav kanalisatsioonisüsteem või juurdepääsutee teenindab kaastaotleja või hilisemate taotlejate majapidamisi, mis asuvad teistel kinnistutel.

14.21. Punktis 6.1.1 nimetatud veesüsteemide valdkonna projekti puhul võimaldama 5 aasta jooksul puurkaevu valmimisest arvates, kui kaevu tootlikkus seda ei piira, programmi toel rajatud puurkaevuga hilisemaid liitumisi. Hilisemate liitujate poolt makstav liitumistasu ei tohi ületada toetuse saaja poolset kaevu rajamise omaosalust.

14.22. Tagastama kohalikule omavalitsusele projekti odavamal elluviimisel kasutamata jäänud vahendid 15 tööpäeva jooksul alates projekti lõpparuande kinnitamisest. Juhul, kui toetusest jääb kasutamata vähem kui 7 eurot, siis kasutamata jäänud osa ei tagastata.

15. Kohaliku omavalitsuse õigused

Kohalikul omavalitsusel on õigus:

15.1. Nõuda taotluse menetlemise käigus taotlejalt täiendavat informatsiooni.

15.2. Nõuda taotlejalt või toetuse saajalt täiendavaid andmeid tõendamaks, et majapidamine, millele toetust taotletakse või taotleti, on taotleja või toetuse saaja ning vähemalt ühe taotleja või toetuse saajaga samasse leibkonda kuuluva taotluse esitamise hetke seisuga kuni 18-aastase isiku alaline elukoht alates taotluse esitamise hetkest kuni projekti elluviimise perioodi lõpuni. Samuti on kohalikul omavalitsusel õigus koguda tõendamiseks täiendavaid andmeid.

15.3. Nõuda taotluses sisalduvate projekti tegevuste ja kulude kohta täiendavate andmete ja dokumentide esitamist.

15.4. Teostada projekti perioodil ja 3 aasta jooksul alates projekti lõpptähtajast kohapealset kontrolli toetuse ning oma- ja kaasfinantseeringu kasutamist kajastavate kulu- ja maksedokumentide, soetatud seadmete, materjalide ja teostatud tööde osas.

15.5. Nõuda toetuse saajalt toetus tagasi kui ilmnevad punktis 14.5 nimetatud asjaolud. Riigipoolse toetuse tagasinõudmisel lähtub kohalik omavalitsus punktides 14.6 kuni 14.9 nimetatud määradest, kohaliku omavalitsuse poolse toetuse tagasinõudmisel toetuse saajaga sõlmitavas lepingus nimetatud määradest. Toetuse tagasimaksmise tähtaja, mis ei ole hilisem kui 1 aasta tagasinõudeotsuse tegemisest, sätestab kohalik omavalitsus. Toetuse tähtajaks tagastamata jätmisel toetuse saaja poolt on kohalikul omavalitsusel õigus nõuda viivist toetuse saajaga sõlmitavas lepingus nimetatud määras.

15.6. Nõuda toetuse saajalt tagasi projekti odavamal elluviimisel kasutamata jäänud vahendid, kui toetusest jääb kasutamata vähemalt 7 eurot, 15 tööpäeva jooksul alates projekti lõpparuande kinnitamisest. Toetuse tähtajaks tagastamata jätmisel toetuse saaja poolt on

kohalikul omavalitsusel õigus nõuda viivist toetuse saajaga sõlmitavas lepingus nimetatud määras.

15.7. Nõuda toetuse saajalt täiendavat informatsiooni toetuse kasutamise kohta.

16. Kohaliku omavalitsuse kohustused

Kohalik omavalitsus on kohustatud:

16.1. Tagama omapoolse panuse programmi elluviimisel vastavalt punktis 3.10 nimetatud lepingus sätestatule, arvestades punktis 2.1 toodud põhimõtet.

16.2. Avaldama hiljemalt 2 nädala jooksul taotlusvooru väljakuulutamisest oma veebilehel taotluste hindamiseks moodustatud komisjoni koosseisu, nende olemasolul punktis 11.9.2 nimetatud kohaliku omavalitsuse poolt eelistatud sihtrühmad ning punktis 11.9.4 nimetatud toetatavate valdkondade prioriteetsuse määratluse ning tegema kättesaadavaks taotlus-, aruandevormid ning asjakohased juhendmaterjalid.

16.3. Teavitama viivitamatult programmi väljakuulutamisest kohaliku omavalitsuse veebilehel ja võimaluse korral vallalehes, teavitama kasusaajaid programmi elluviimisel toetuse kasutamist reguleerivates dokumentides tehtud muudatustest ning vajadusel nõustama taotlejaid taotluse vormistamisel ja sisulisel ettevalmistamisel.

16.4. Teostama taotlusvooru laekunud taotluste nõuetele vastavuse kontrolli ning edastama maavalitsusele andmed laekunud nõuetekohaste taotluste mahu ning maksimaalse toetuse summa kohta, millega kohalik omavalitsus on valmis programmi elluviimises jooksval aastal osalema, 20 tööpäeva jooksul alates taotlusvooru tähtajast.

16.5. Pärast taotluse rahuldamise otsuse langetamist tegema oma veebilehel kättesaadavaks järgmise informatsiooni ja hoidma seda veebilehel kuni otsuse tegemisele järgneva aasta lõpuni:

16.5.1. toetuse saaja ja kaastaotleja nimi;

16.5.2. projekti nimetus ja tegevused;

16.5.3. toetuse ning oma- ja kaasfinantseeringu suurus;

16.5.4. projekti elluviimise kavandatud lõppkuupäev.

16.6. Mitte avaldama taotlejate ja taotluste kohta menetluse käigus saadud informatsiooni (välja arvatud punktis 16.5 nimetatud informatsioon) ega dokumente, välja arvatud õigusaktides sätestatud juhtudel.

16.7. Teavitama taotlejat taotluse rahuldamise või rahuldamata jätmise otsusest 5 tööpäeva jooksul pärast otsuse tegemist.

16.8. Nõustama vajadusel toetuse saajaid seoses projekti elluviimisega, sealhulgas projekti elluviimisega seotud õigusaktide ning tööde teostajatele kehtivate nõuete osas.

16.9. Punktis 6.1.3 nimetatud juurdepääsuteede valdkonna projektide puhul koostama tööde ülevaatusakti, millega kohaliku omavalitsuse esindaja kinnitab, et taotlusega koos esitatud teostatavate tööde kirjelduses kavandatud tööd on kavandatud mahus tehtud või asendatud töödega, mis tagavad esialgselt kavandatud tulemuse.

16.10. Viivitamatult teavitama maavalitsust ja EASi rikkumistest toetuse kasutamisel ning tagasinõutud summadest.

16.11. Kiitma heaks või lükkama tagasi 20 tööpäeva jooksul toetuse saaja poolt esitatud projekti aruande ning informeerima sellest toetuse saajat 5 tööpäeva jooksul aruande heakskiitmisest või tagasilükkamisest alates.

16.12. Vähendama proportsionaalselt toetust, juhul kui toetuse saaja oma- ja kaasfinantseering väheneb alla 33,33% projekti abikõlblikest kuludest.

16.13. Esitama maavalitsusele aruandeaastale järgneva aasta 10. jaanuariks punktis 3.10 nimetatud lepingus näidatud vormil aruande programmi vahendite kasutamise kohta.

16.14. Kandma igal aastal tagasinõutud toetuste ja projektide odavamal elluviimisel vabanenud toetuse ja laekunud viivise riigipoolse osa või toetusteks eraldamata jäänud vahendid 1. detsembri seisuga EASi arvele hiljemalt 15. detsembriks.

16.15. Tagastama EASile riigipoolse toetuse maavalitsuse või EASi nõudmisel nende poolt seatud tähtajaks, mis ei ole üldjuhul pikem kui 2 kuud, osaliselt või täielikult toetuse saajale eraldatud summa ulatuses juhul, kui kohalik omavalitsus ei ole järginud järgmisi programmi reegleid:

16.15.1. toetusleping on sõlmitud pärast punktis 12.1 nimetatud tähtaega;

16.15.2. toetuslepingus määratud projekti periood on pikem kui punktis 5.9 nimetatud periood;

16.15.3. toetust on antud tegevusteks või kuludeks, mis ei ole programmist abikõlblikud;

16.15.4. toetust on antud taotlejale, kelle mittevastavus või kelle poolt esitatud taotluse mittevastavus programmi nõuetele on olnud tuvastatav;

16.15.5. toetust on antud punktis 5.2 või 5.5 toodud maksimaalsest toetuse summast suuremas summas või punktis 5.3 toodud minimaalsest oma- ja kaasfinantseerimise määrast väiksema oma- ja kaasfinantseerimise määraga;

16.15.6. toetust on antud punktis 5.6 kuni 5.7 toodud nõudeid eirates;

16.15.7. toetuse summat on suurendatud pärast taotluse rahuldamise otsuse tegemist, välja arvatud rahastatavate projektide pingereas viimase rahastatava projekti puhul vastavalt punktile 5.8.

16.16. Punktides 16.15.1, 16.15.2, 16.15.4 ja 16.15.6 nimetatud juhul nõutakse tagasi kogu riigipoolne toetus.

16.17. Punktis 16.15.3 nimetatud juhul nõutakse tagasi mitteabikõlblike tegevuste ja kulude riigipoolse toetuse osakaalu ulatuses.

16.18. Punktis 16.15.5 nimetatud juhul nõutakse tagasi riigipoolse toetuse osa, mis ei ole vastavuses programmdokumendis toetuse summale või oma- ja kaasfinantseerimise määrale seatud nõuetele.

16.19. Punktis 16.15.7 nimetatud juhul nõutakse tagasi riigipoolse toetuse osa, mille võrra on esialgset toetuse summat suurendatud.

16.20. Toetuse saajaga sõlmitavas lepingus määratlema, milliste punktis 14.5 ja 16.15 nimetatud riigipoolse toetuse tagasinõudmise aluste esinemise korral ning millises ulatuses nõutakse toetuse saajalt tagasi kohaliku omavalitsuse poolne toetus.

16.21. Säilitama toetuse andmise ja kasutamisega seotud dokumente dokumentide tekkimisele järgneva 7 aasta jooksul.

17. Maavalitsuse õigused

Maavalitsusel on õigus:

17.1. Saada EASilt nõuandeid programmi elluviimisel kerkivate küsimuste lahendamiseks.

17.2. Nõuda kohalikult omavalitsuselt täiendavat informatsiooni programmi vahendite kasutamise kohta.

17.3. Teostada järelevalvetoiminguid või auditit toetuse ning oma- ja kaasfinantseeringu kasutamist kajastavate kulu- ja maksedokumentide, soetatud seadmete, materjalide ja teostatud tööde osas.

17.4. Nõuda kohalikult omavalitsuselt toetuse saajalt tagasinõutud või projektide odavamal elluviimisel vabanenud riigipoolse toetuse või viivise või toetusteks eraldamata jäänud vahendite tagastamist ja kandmist EASi arvele vastavalt punktile 16.14.

17.5. Nõuda kohalikult omavalitsuselt punktis 16.15 nimetatud rikkumiste korral toetus osaliselt või täielikult tagasi.

17.6. Kasutada punktis 18 nimetatud kohustuste täitmisel maakonnale eraldatud programmi vahendeid punktis 3.4 nimetatud regionaalministri käskkirjas sätestatud ulatuses ja tingimustel.

18. Maavalitsuse kohustused

Maavalitsus on kohustatud:

18.1. Kehtestama maakonnasisese rahastamisjaotuse kohalike omavalitsuste lõikes.

18.2. Sõlmima kohalike omavalitsustega lepingud programmi vahendite üleandmiseks.

18.3. Tegema veebilehel teatavaks programmi alusdokumendid ja juhised ning info toetuse kasutamist reguleerivates dokumentides tehtud muudatustest.

18.4. Nõustama kohalikke omavalitsusi programmi elluviimisel tekkivates küsimustes.

18.5. Kuulutama taotlusvooru maakonnas avatuks ja teavitama sellest maakonnalehes ning maavalitsuse veebilehel.

18.6. Tagastama EASile jooksva kalendriaasta taotlusvoorus kasutamata jäänud vahendid 1 kuu jooksul alates maakonnasisese jaotuse kehtestamist.

18.7. Tagastama EASi nõudmisel EASi poolt seatud tähtajaks, mis ei ole üldjuhul pikem kui 2 kuud, punktis 17.6 nimetatud vahendid, mida ei ole kasutatud vastavalt punktis 3.4 nimetatud regionaalministri käskkirjas sätestatud ulatusele või tingimustele.

18.8. Teostama järelevalvet toetuse kasutamise üle vastavalt punktis 3.5 nimetatud lepingus sätestatule, sealhulgas kontrollima toetuste avalikustamist kohaliku omavalitsuse veebilehel, kohaliku omavalitsuse otsuste vastavust programmdokumendis sätestatule, punktis 3.10 nimetatud lepingute täitmist ning kasutuslubade väljastamist vee-, kanalisatsiooni- või autonoomsete elektrisüsteemide ja juurdepääsuteede ehitamisel.

18.9. Viivitamatult teavitama EASi toetuse kasutamise osas teostatud järelevalvetoimingute või auditite käigus avastatud rikkumistest.

18.10. Heaks kiitma või lükkama tagasi 15 tööpäeva jooksul kohalike omavalitsuste poolt esitatud punktis 3.10 nimetatud lepingust tulenevad aruanded ja teavitama sellest kohalikke omavalitsusi 5 tööpäeva jooksul aruande heakskiitmisest või tagasilükkamisest arvates.

18.11. Esitama EASile programmi elluviimise ning rakenduskulude kasutamise kohta aruande järgneva aasta 31. jaanuariks vastavalt punktis 3.5 nimetatud lepingus kehtestatud korrale.

18.12. Säilitama toetuse andmise ja kasutamisega seotud dokumente dokumentide tekkimisele järgneva 7 aasta jooksul.

19. EASi õigused

EASil on õigus:

19.1. Teostada järelevalvetoiminguid või auditit toetuse ning oma- ja kaasfinantseeringu kasutamist kajastavate kulu- ja maksedokumentide, soetatud seadmete, materjalide ja teostatud tööde osas.

19.2. Teostada järelevalvetoiminguid või auditit maavalitsuse poolt punktis 17.6 nimetatud rakenduskulude kasutamist kajastavate kulu- ja maksedokumentide ning tegevuste osas.

19.3. Nõuda taotluses sisalduvate projekti tegevuste ja kulutuste kohta täiendavate asjakohaste andmete ja dokumentide esitamist.

19.4. Nõuda maavalitsustelt ja kohalikelt omavalitsustelt täiendavat informatsiooni programmi vahendite kasutamise kohta.

19.5. Nõuda kohalikult omavalitsuselt punktis 16.15 nimetatud rikkumiste korral toetus osaliselt või täielikult tagasi.

19.6. Nõuda maavalitsuselt tagasi punktis 17.6 nimetatud vahendid, mida ei ole kasutatud vastavalt punktis 3.3 nimetatud regionaalministri käskkirjas sätestatud ulatusele või tingimustele.

20. EASi kohustused

EAS on kohustatud:

20.1. Sõlmima maavalitsustega sihtfinantseerimise lepingud.

20.2. Kandma maavalitsuse poolt esitatud väljamaksetaotluse alusel programmi vahendid regionaalministri poolt sätestatud mahus igale maavalitsustele.

20.3. Töötama välja ja tegema kättesaadavaks oma veebilehel aruandevormid ja lepingute näidised.

20.4. Töötama kooskõlastatult Siseministeeriumiga välja taotluste hindamisjuhendi ja tegema kättesaadavaks oma veebilehel.

20.5. Nõustama maavalitsusi ja kohalikke omavalitsusi programmi elluviimisega seotud küsimustes.

20.6. Heaks kiitma või lükkama tagasi 20 tööpäeva jooksul maavalitsuste poolt esitatud punktis 3.5 nimetatud lepingust tulenevad aruanded ja teavitama sellest maavalitsusi 5 tööpäeva jooksul aruande heakskiitmisest või tagasilükkamisest arvates.

20.7. Viivitamatult teavitama maavanemat ning Siseministeeriumi toetuse või rakenduskulude kasutamise osas teostatud järelevalvetoimingute või auditite käigus avastatud rikkumistest.

21. Programmi rakendussätted

Kinnitan hajaasustuse programmi taotlusvormi vastavalt lisale.

(allkirjastatud digitaalselt)

Siim Kiisler

LISA

HAJAASUSTUSE PROGRAMMIST
TOETUSE TAOTLEMISE VORM

PROJEKTI REGISTREERIMINE JA FINANTSEERIMINE ***(täidab kohalik omavalitsus)***

Registreerimiskuupäev:	
Taotluse nr:	
Lepingu nr:	
Finantseerimisotsus ja kuupäev:	

1 TAOTLEJA JA KAASTAOTLEJATE ANDMED ***(täidab taotleja)***

Taotleja nimi:	
Isikukood:	
Kinnistu nimi ja katastriüksuse nr:	
Telefon:	
E-post:	
Postiaadress:	
Kaastaotlejate andmed*:	
Nimi:	
Isikukood:	
Kinnistu nimi ja katastriüksuse nr:	
Telefon:	
E-post:	
Postiaadress:	
** mitme kaastaotleja puhul jätkata loetelu*	

1.1 MAJAPIDAMISTE ANDMED

Majapidamises elavate inimeste arv*:		sh kuni 18-aastaseid	sh muu kohaliku omavalitsuse poolt eelistatava sihtrühma esindajaid**
Taotleja majapidamises elavate isikute arv			
Kaastaotleja (1) majapidamises elavate isikute arv			
Kaastaotleja (2) majapidamises elavate isikute arv			
Kaastaotleja (3) majapidamises elavate isikute arv			
Taotleja leibkonda kuuluvate kuni 18-aastaste isikute nimed ja isikukoodid***			

** kajastada inimesed, kelle puhul alaline elukoht taotlemise hetkel on vähemalt taotluse esitamise aasta 1. jaanuarist alates olnud majapidamine, millele projektiga toetust taotletakse.*

*** vajadusel, vastavalt kohaliku omavalitsuse poolt hindamiseks seatud eelistatavale sihtrühmale, täidetakse kohaliku omavalitsuse abiga (KOVi poolt eelistatud sihtrühm on avalikustatud valla kodulehel)*

**** kajastada üksnes need kuni 18-aastased isikud, kes kuuluvad taotleja leibkonda ning kelle puhul nii alaline elukoht taotlemise hetkel kui elukoht rahvastikuregistri andmete kohaselt on vähemalt taotluse esitamise aasta 1. jaanuarist alates olnud majapidamine, millele projektiga toetust taotletakse.*

2 TAOTLETAV FINANTSEERIMINE

Projekti üldmaksumus:	
Programmist taotletav toetus (kuni 2/3 ehk 66,67% projekti üldmaksumusest):	
Oma- ja kaasfinantseeringu summa:	

3 PROJEKTI NIMI:

(nimes näidata majapidamise/kinnistu aadress ja projekti valdkonnad/tegevused)

Planeeritav algus (kuu, aasta): *Kavandatav toetuslepingu sõlmimise kuupäev (sh tuleb arvestada taotluse menetlemise tähtagea kuni 40 tööpäeva taotluse esitamise tähtpäevast arvates ning kohustust sõlmida toetusleping 30 tööpäeva jooksul alates rahastamisotsuse tegemisest)*	
Planeeritav lõpptähtaeg (kuu, aasta): *Kuni 15 kuud toetuslepingu sõlmimisest*	

Valdkonnad, millega seotud probleeme projekti elluviimisega soovitakse lahendada (märkida ristiga üks või mitu valdkonda)*	
Veesüsteemid	
Kanalisatsioonisüsteemid	
Juurdepääsuteed	
Autonoomsed elektrisüsteemid	

**Sõltuvalt valitud valdkondadest tuleb koos taotlusega esitada asjakohased taotlusvormi lisad 2-5, milles kirjeldatakse täpsemalt iga projekti valdkonnaga seotud tegevusi.*

KOHUSTUSLIKUD LISADOKUMENDID:

1. Projekti eelarve (taotlusvormi lisa 1).
2. Sõltuvalt projekti valdkondadest asjakohased taotlusvormi lisad 2-5.

3. Oma- või kaasfinantseeringut tõendavad dokumendid *(allkirjastatud garantiikiri taotlejalt ja kaastaotlejalt).*

4. Omavalitsuse kirjalik nõusolek või ehitusluba (*juhul kui projekt seda eeldab; võib esitada ka pärast punktis 11.12 nimetatud kohaliku omavalitsuse otsuse tegemist*), projekteerimise korral projekteerimistingimused.

5. Tegevuste puhul, mille maksumus on kuni 6500 eurot, tuleb esitada hinnapakkumine või põhjendatud juhul hinnakalkulatsioonid. Juhul, kui vastavate tööde teostajale on seatud erinõudeid, peab hinnapakkumine olema esitatud vastavat õigust omava ettevõtja poolt.

6. Tegevuste puhul, mille maksumus on alates 6500 eurost ning puurkaevu rajamise puhul, tuleb esitada kaks võrreldavat hinnapakkumust. Juhul, kui vastavate tööde teostajale on seatud erinõudeid, peavad hinnapakkumised olema esitatud vastavat õigust omava ettevõtja poolt.

7. Kui rajatav juurdepääsutee, vee-, kanalisatsiooni- või autonoomne elektrisüsteem läbib mitut kinnistut, siis on vajalik esitada notariaalne kokkulepe reaalservituudi seadmiseks, mille kohaselt kinnistu omanik on kohustatud taluma tema kinnistut läbivat vee-, kanalisatsiooni- või autonoomset elektrisüsteemi või juurdepääsutee kasutamist ning vastavate kinnistute omanike kirjalik nõusolek, kus omanik nõustub punktides 14.3, 14.10.1 ja 14.21 toodud kohustustega.

8. Veesüsteemide valdkonna projekti korral vee kvaliteedi analüüsi tulemused (kui projekti eesmärk on kasutusel olevast veesüsteemist saadava joogivee kvaliteedi parandamine või veetorustiku rajamine olemasolevast kaevust või sinna pumba paigaldamine).

9. Veesüsteemide valdkonna projekti korral, kui lisaks taotluse esitajale rahastavad projekti elluviimist ka kaastaotlejad, kaastaotleja(te)ga sõlmitud notariaalne tähtajatu veekasutuskord (*võib esitada ka pärast punktis 11.12 nimetatud kohaliku omavalitsuse otsuse tegemist*).

Kinnitan, et mul puuduvad ajatamata maksuvõlad ja et taotlusvormis esitatud andmed on õiged.

Käesoleva taotluse allkirjastamisega annan oma nõusoleku pärast positiivse otsuse langetamist avaldada kohaliku omavalitsuse veebilehel järgmist informatsiooni:

1. Toetuse saaja ja kaasfinantseerija nimi
2. Projekti nimetus
3. Toetuse ja projekti kogumaht
4. Projekti eesmärgid ja tegevused
5. Projekti ajaline kestus

TAOTLEJA (nimi):	Allkiri:	Kuupäev:
KAASTAOTLEJA (nimi):	Allkiri:	Kuupäev:
KAASTAOTLEJA(nimi):	Allkiri:	Kuupäev:

Projekti eelarve

Eelarvetabel täidetakse eurodes täpsusega kaks kohta peale koma

Projekti kulud valdkondade ja tegevuste kaupa (vastavalt taotlusvormi lisades 2-5 märgitud tegevustele)		**Summa**
Valdkond 1 (nimetada)		
Tegevus 1 (nimetada)	kululiik 1 (nimetada)	
	kululiik 2 (nimetada)	
	kululiik 3 (nimetada)	
	jne	
Tegevus 2 (nimetada)	kululiik 1 (nimetada)	
	kululiik 2 (nimetada)	
	kululiik 3 (nimetada)	
	jne	
Tegevus 3 (nimetada)	kululiik 1 (nimetada)	
	kululiik 2 (nimetada)	
	kululiik 3 (nimetada)	
	jne	
Valdkond 2 (nimetada)		
Tegevus 1 (nimetada)	kululiik 1 (nimetada)	
	KOKKU	

LISAINFO VEESÜSTEEMIDE VALDKONNA TEGEVUSTE KOHTA

Probleem, mida projekti elluviimisega soovitakse lahendada (märkida ristiga)	
Majapidamises puudub kaev (vesi tuuakse mujalt või kasutatakse pinnaveekogude vett)	
Olemasolevas kaevus ei jätku piisavalt vett	
Olemasolevas kaevus ei vasta vee kvaliteet joogivee nõuetele või on joogivee kvaliteet halb	
On olemas kaev ja vesi, kuid puuduvad vajalikud seadmed ja survetorustikud.	
Kirjeldada täpsemalt hetkeolukorda ja probleemi, mida soovitakse projekti tegevustega parandada (nt majapidamises puudub joogivesi (kaev) ja võimalus salvkaevu rajamiseks, mistõttu hangitakse joogivesi kaugemalt; joogivee halb kvaliteet vastavalt labori analüüsile; joogivee kättesaadavus on piiratud, sesoonne; torustiku rajamine hooneni on vajalik elaniku east või puudest tingitud liikumispiiratuse tõttu vms).	
Projekti tegevused (õige(d) märkida ristiga):	
Salvkaevu rajamine	
Salvkaevu süvendamine/puhastamine	
Puurkaevu rajamine	
Joogiveetorustiku rajamine	
Joogiveetorustiku rekonstrueerimine	
Vee pumpamiseks vajalike seadmete paigaldamine	
Kaevumaja ehitamine	
Vee puhastamiseks vajalike seadmete paigaldamine	
Liitumine ühisveevärgiga	
Rajatud hooneteväliste veesüsteemide teostusmõõdistamine	
Vanade puurkaevude tamponeerimine	
Vee kvaliteedi analüüs	
Üksikasjalik tehnilise lahenduse kirjeldus koos asendiplaaniga või projekt (asendiplaan võib olla esitatud eraldi katastrikaardi alusel). Salvkaevude rajamisel ja rekonstrueerimisel tuleb asendiplaanile kanda punktreostusallikate asukoht:	
Kirjeldada olemasolevat joogivee kättesaadavuse tehnilist lahendust (nt salvkaev on liiga madal, pumbad, filtrid ja elektrilahendus puuduvad jne). *Põhjendada valitud uut tehnilist lahendust ja selle otstarbekust (sh võrdlus teiste võimalike lahendustega).*	

LISAINFO KANALISATSIOONISÜSTEEMIDE VALDKONNA TEGEVUSTE KOHTA

Probleem, mida projekti elluviimisega soovitakse lahendada (märkida ristiga)	
Elamul puudub kanalisatsioonisüsteem	
Olemasolev elamu kanalisatsioonisüsteem ei vasta nõuetele	
Olemasolev elamu kanalisatsioonisüsteem ei vasta majapidamise vajadustele	
Kirjeldada täpsemalt hetkeolukorda ja probleemi, mida soovitakse projekti tegevustega parandada (nt majapidamises puudub kanalisatsioonisüsteem, puudub võimalus kogu heitvee nõuetekohaseks kanaliseerimiseks, olemasolev süsteem ei ole piisav leibkonna heitvee koguse töötlemiseks, olemasoleva süsteemiga kaasnevad kulud on väga suured vms).	
Projekti tegevused (õige(d) märkida ristiga):	
Kogumiskaevu ehitamine	
Omapuhasti (imbsüsteem, filtersüsteem vm) ehitamine	
Muude heitveepuhastusseadmete või -süsteemide ehitamine	
Liitumine ühiskanalisatsiooniga	
Kanalisatsioonitorustiku rekonstrueerimine	
Kanalisatsioonitorustiku ehitamine	
Vanade nõuetele mittevastavate heitvee kanaliseerimissüsteemide ja –seadmete likvideerimine	
Üksikasjalik tehnilise lahenduse kirjeldus koos asendiplaaniga või projekt (asendiplaan võib olla esitatud eraldi katastrikaardi alusel).	
Kirjeldada olemasolevat heitvee kanaliseerimise tehnilist lahendust. *Põhjendada valitud uut tehnilist lahendust ja selle otstarbekust (sh võrdlus teiste võimalike lahendustega).*	

LISAINFO JUURDEPÄÄSUTEEDE VALDKONNA TEGEVUSTE KOHTA

Probleem, mida projekti elluviimisega soovitakse lahendada (märkida ristiga)	
Juurdepääsutee majapidamisele ei ole aastaringselt läbitav	
Juurdepääsutee majapidamisele on liiklemiseks ohtlik	
Juurdepääsutee majapidamisele puudub	
Kirjeldada täpsemalt hetkeolukorda ja probleemi, mida soovitakse projekti tegevustega parandada (nt juurdepääsutee on kõrgveega üle ujutatud, juurdepääsutee on sissevajunud, mistõttu ei ole sõidukiga läbitav, teel olev sild/truup on varisenud või varinguohtlik vms).	
Projekti tegevused (õige(d) märkida ristiga):	
Teepõhja ja –katte ehitamine	
Silla ehitamine	
Truubi ehitamine	
Teeala kuivendamine	
Teostatavate tööde kirjeldus, mis sisaldab infot kasutatavate materjalide ja nende mahtude ning teostatavate tööde mahtude kohta. Üksikasjalik tehnilise lahenduse kirjeldus koos asendiplaaniga või projekt (asendiplaan võib olla esitatud eraldi katastrikaardi alusel).	
Kirjeldada kavandatavaid töid ja kasutatavaid materjale. *Põhjendada valitud uut tehnilist lahendust ja selle otstarbekust (sh võrdlus teiste võimalike lahendustega).*	

LISAINFO AUTONOOMSETE ELEKTIRSÜSTEEMIDE VALDKONNA TEGEVUSTE KOHTA

Probleem, mida projekti elluviimisega soovitakse lahendada (märkida ristiga)	
Majapidamises puudub elektrivarustus	
Olemasolev autonoomne elektrisüsteem ei vasta majapidamise vajadustele	
Kirjeldada täpsemalt hetkeolukorda ja probleemi, mida soovitakse projekti tegevustega parandada (nt majapidamises puudub elektrivarustus; olemasolev autonoomne elektrisüsteem ei võimalda toota piisavas koguses elektrit, liigne sõltuvus ilmastikuoludest, puudub võimalus toodetud elektrienergia salvestamiseks vms).	
Projekti tegevused (õige(d) märkida ristiga):	
Päikeseenergiat kasutavate seadmete paigaldamine	
Tuuleenergiat kasutavate seadmete paigaldamine	
Vee-energiat kasutavate seadmete paigaldamine	
Muud taastuvenergiaallikat kasutavate seadmete paigaldamine	
Elektrigeneraatorite paigaldamine	
Energiasalvestusseadmete paigaldamine	
Elektritootmissüsteemi ühendamine elamusisese elektrisüsteemiga	
Üksikasjalik tehnilise lahenduse kirjeldus koos asendiplaaniga või projekt (asendiplaan võib olla esitatud eraldi katastrikaardi alusel).	
Kirjeldada olemasolevat elektrienergia tootmise tehnilist lahendust. *Põhjendada valitud uut tehnilist lahendust ja selle otstarbekust (sh võrdlus teiste võimalike lahendustega).*	